

بعد از بیست سال معلمی یاد گرفته‌ام که...

سیدحسین رضوی خوشفی
دبیر ناحیه ۲ یزد

- بچه‌ها باید بخوانند تا بتوانند.
- به بچه‌ها باید یادآوری کنیم که در زندگی دو منبع برای آموختن و درس گرفتن دارند؛ آموزگار و روزگار، که اولی به بهای عمرش و دومی به بهای عمرمان به ما درس می‌دهند.
- بچه‌ها باید بدانند که اگر می‌خواهند با عقاب پرواز کنند با مرغ خانگی نشست و برخاست نکنند.
- به بچه‌ها باید بفهمانم که شکست را بپذیرند اما تسلیم شکست نشوند.
- بچه‌ها باید بفهمند که برنامه‌ریزی نکردن یعنی برنامه‌ریزی کردن برای شکست.
- بچه‌ها باید خود اندیشه‌هایشان را شکل ببخشند و آلا دیگران اندیشه‌های آنان را شکل می‌دهند.
- بچه‌ها باید بدانند که همه آدم‌ها سیاه یا سفید نیستند. آدم‌ها می‌توانند خاکستری هم باشند.
- بچه‌ها باید بدانند به ازای هر دشمنی، دوستی هم هست.
- بچه‌ها باید بیاموزند که در کار گروهی یا همه با هم غرق می‌شوند یا همه با هم نجات پیدا می‌کنند.
- بچه‌ها باید بیاموزند که از شکست پند بگیرند و از پیروزی لذت ببرند.
- در کلاس درس باید چون خورشید باشم تا اگر هم نخواستم بر بچه‌ها بتابم، نتوانم.
- باید بزرگوارتر از آن باشم که از دانش‌آموزانم برنجم و نجیب‌تر از آنکه آن‌ها را برنجانم.
- اگر دیگران را بسازم، در واقع خود را ساخته‌ام.
- باید ذهن بچه‌ها را گرسنه کنم نه سیر.
- به جای آنکه اندیشه‌ها را به آن‌ها بیاموزم، باید اندیشیدن را آموزش دهم.
- باید مثل بچه‌ها خیال و مانند بزرگ سالان عمل کنم.
- باید پرورنده رویاهای دانش‌آموزانم باشم نه نابودکننده آن‌ها.
- به جای بستن سرب به پای تخیل بچه‌ها باید به آن بال پرواز بدهم.
- باید کاری کنم که بچه‌ها پیش از آنکه مرا دوست داشته باشند، خودشان را دوست داشته باشند.

در مدرسه‌ای که در آن مشغول به کارم، همکار عزیزی دارم که در اولین سال‌های معلمی‌ام شاگردم بوده است و اکنون در کسوت معلم همکار شده‌ایم؛ و این البته هم برای من و هم برای این عزیز شوق‌انگیز و افتخار آفرین است. چندی پیش، در صحبتی که از آن سال‌های دور با هم داشتیم، این آشنای قدیمی از من پرسید: «آرامش و طمأنینه این روزهای شما با جنب‌وجوش آن روزهایی که معلممان بودید، به هم نمی‌آید! چطور شد به اینجا رسیده‌اید؟!»

در پاسخش گفتم: «اتفاقاً این هر دو، دو روی یک سکه‌اند. حاصل نشاط، شور و شوق آن روزها، سرزندگی و آرامش خاطری است که این روزها در کلاس درس دارم و تصور نکن که این آرامش و سکون حاصل خستگی و فرسودگی گذر این بیست سال معلمی است. من در طی این مسیر دراز، پیش از آنکه خسته و مانده شده باشم، انرژی و نشاط کسب کرده‌ام و بیش و پیش از آنکه آموخته باشم، خود آموخته‌ام. من معنا و حلاوت زندگی و معلمی کردن را از پس این همه سال کلاس رفتن و آمدن یافته‌ام.»

پس از این بود که بر آن شدم تا قلم به دست گیرم و برای این همکار جوان و شاگرد سال‌های دورم بنویسم که از بیست سال معلمی خود چه آموخته‌هایی دارم...

من یاد گرفته‌ام که:

- برای نوشتن جرعه‌ای نور به دانش‌آموز، خود باید اقیانوسی از روشنایی نوشیده باشم.
- باید به بچه‌ها جرئت دانستن بدهم تا خود یاد بگیرند و یاد بدهند.
- بچه‌ها باید همچون سربازانی باشند که آرزوی ژنرال شدن داشته باشند نه سرباز ماندن را.
- بچه‌ها باید بیاموزند به جای آنکه بارشان را سبک کنند، شانه‌هایشان را قوی کنند.
- بچه‌ها باید بدانند از هیچ نباید بترسند، جز خدا و خود ترس.
- بچه‌ها باید بدانند که موفقیت به معنی خوشبختی نیست. آدمی ممکن است موفق باشد اما خوشبخت نباشد.

با مجله‌های رشد آشنا شوید

مجله‌های رشد توسط دفتر انتشارات و تکنولوژی آموزشی سازمان پژوهش و برنامه‌ریزی آموزشی، وابسته به وزارت آموزش و پرورش تهیه و منتشر می‌شود.

مجله‌های دانش‌آموزی

(به صورت ماه‌نامه و هشت شماره در هر سال تحصیلی منتشر می‌شود):

- رشد کدک** (برای دانش‌آموزان آمادگی و پایه اول دوره آموزش ابتدایی)
- رشد نوآموز** (برای دانش‌آموزان پایه‌های دوم و سوم دوره آموزش ابتدایی)
- رشد دانش‌آموز** (برای دانش‌آموزان پایه‌های چهارم، پنجم و ششم دوره آموزش ابتدایی)
- رشد نوجوان** (برای دانش‌آموزان دوره آموزش اول متوسطه)
- رشد جوان** (برای دانش‌آموزان دوره آموزش دوم متوسطه)

مجله‌های بزرگسال عمومی

(به صورت ماه‌نامه و هشت شماره در هر سال تحصیلی منتشر می‌شود):

- رشد آموزش ابتدایی ♦ رشد آموزش متوسطه ♦ رشد تکنولوژی آموزشی
- رشد مدرسه فردا ♦ رشد مدیریت مدرسه ♦ رشد معلم

مجله‌های بزرگسال و دانش‌آموزی تخصصی

(به صورت فصل‌نامه و چهار شماره در هر سال تحصیلی منتشر می‌شود):

- رشد برهان آموزش متوسطه اول (مجله ریاضی برای دانش‌آموزان دوره اول متوسطه)
- رشد برهان آموزش متوسطه دوم (مجله ریاضی برای دانش‌آموزان دوره دوم متوسطه)
- رشد آموزش قرآن ♦ رشد آموزش معارف اسلامی ♦ رشد آموزش زبان و ادب فارسی ♦ رشد آموزش هنر ♦ رشد آموزش مشاور مدرسه ♦ رشد آموزش تربیت بدنی ♦ رشد آموزش علوم اجتماعی ♦ رشد آموزش تاریخ ♦ رشد آموزش جغرافیا ♦ رشد آموزش زبان ♦ رشد آموزش ریاضی ♦ رشد آموزش فیزیک ♦ رشد آموزش شیمی ♦ رشد آموزش زیست‌شناسی ♦ رشد آموزش زمین‌شناسی ♦ رشد آموزش فنی و حرفه‌ای و کار و دانش ♦ رشد آموزش پیش‌دبستانی

مجله‌های رشد عمومی و تخصصی، برای معلمان، مدیران، مربیان، مشاوران و کارکنان اجرایی مدارس، دانشجویان مراکز تربیت معلم و رشته‌های دبیری دانشگاه‌ها و کارشناسان تعلیم و تربیت تهیه و منتشر می‌شود.

♦ نشانی: تهران، خیابان ایرانشهر شمالی، ساختمان شماره ۴ آموزش و پرورش، پلاک ۲۶۶، دفتر انتشارات و تکنولوژی آموزشی.

♦ تلفن و نمابر: ۰۲۱ - ۸۸۳۰۱۴۷۸

● باید آنچه را که برای بچه‌ها بهتر است انجام دهم، نه آنچه برای خود مفید است.

● از دانش‌آموزانم در جمع تعریف کنم و انتقاد را دور از چشم دیگران انجام دهم.

● در کلاس درس به بچه‌ها نخدم بلکه با آن‌ها بخندم.

● باید کلاسی ایجاد کنم که همه در آن پرند باشند، نه اینکه جمعی پرند باشند و جمعی زمین گیر.

● باید برای انجام هر کاری در کلاس دلیل داشته باشم نه بهانه.

● در کلاس درس، هشدار منصفانه را جایگزین تهدید بی‌فایده کنم.

● بچه‌ها را به‌خاطر بچگی کردن تأدیبات و مجازات نکنم.

● در حرفه معلمی، جهانی فکر کنم و بومی عمل کنم.

● هر روز چیز جدیدی بیاموزم، زیرا می‌دانم معلم خوب در مرحله اول باید متعلم خوبی باشد.

● سکوت را از پرگوین، مهربانی را از نامهربانان، بردباری را از نابدرباران، ادب را از بی‌ادبان و سپاس را از ناسپاسان بیاموزم؛ عبادت را در تفکر، دانایی را در توانایی، انسانیت را در خدمت خلق، پیروزی را در شکست و بزرگی را در بزرگان‌اندیشی تجربه کنم.

● کلاس خوب کلاسی است که بچه‌ها بانبوهی سؤال از آن خارج شوند نه با مشت‌ی جواب.

● معلم خوب کسی نیست که همه چیز را بداند، بلکه معلمی است که نشانی‌های مناسب داشته باشد.

● من نمی‌توانم آینده را برای بچه‌ها بسازم، اما می‌توانم آن‌ها را برای آینده بسازم.

● تربیت گوهری است که در آینده خواهد درخشید.

● بچه‌ها در زمان ما هستند اما برای زمان ما نیستند.

● بچه‌ها پیش از آنکه به نصیحت‌هایم نگاه کنند عملکردم را می‌بینند.

● از گذشته به‌عنوان راهنما استفاده کنم نه تکیه‌گاه.

● برای تدریس کردن باید تدریس‌پذیر باقی بمانم.

● احاطه کامل بر درس مهم است، اما مهم‌تر آن است که بر خودم و دانش‌آموزانم مسلط باشم.

● باید یادم باشد اگر تدریس کردن را شغل بدانم، دیگر یک اپراتور (تکنسین) هستم نه یک معلم.

● معلم باسواد کسی است که یاد می‌گیرد، فراموش می‌کند و دوباره یاد می‌گیرد.

● همیشه در برخورد با دانش‌آموزانم سه‌ص را در نظر داشته باشم: صداقت، صراحت و صمیمیت.

● از سریع‌ترین دانش‌آموزانم جلوتر، اما در کنار کندترین آن‌ها باشم.

● امتحان بگیرم اما انتقام نگیرم.

● درس بدهم اما زجر ندهم.

● تحسین بکنم اما تملق نگویم.

حماسه سیاسی و حماسه اقتصادی

برگ اشتراک مجله های رشد

نحوه اشتراک:

شما می توانید پس از واريز مبلغ اشتراک به شماره حساب ۳۹۶۶۲۰۰۰ بانک تجارت، شعبه سه راه آزمایش کد ۳۹۵، در وجه شرکت افست از دو روش زیر، مشترک مجله شوید:

۱. مراجعه به وبگاه مجلات رشد به نشانی: www.roshdmag.ir و تکمیل برگه اشتراک به همراه ثبت مشخصات فیش واریزی.
۲. ارسال اصل فیش بانکی به همراه برگ تکمیل شده اشتراک با پست سفارشی (کپی فیش را نزد خود نگه دارید).

نام مجلات در خواستی:

نام و نام خانوادگی:

تاریخ تولد: میزان تحصیلات:

تلفن:

نشانی کامل پستی:

استان: شهرستان: خیابان:

شماره فیش بانکی: مبلغ پرداختی:

پلاک: شماره پستی:

♦ اگر قبلاً مشترک مجله بوده اید، شماره اشتراک خود را بنویسید:

امضا:

- ♦ نشانی: تهران، صندوق پستی امور مشترکین: ۱۶۵۹۵/۱۱۱
- ♦ وبگاه مجلات رشد: www.roshdmag.ir
- ♦ اشتراک مجله: ۰۲۱-۷۷۳۳۶۶۵۶/۷۷۳۳۵۱۱۰/۷۷۳۳۹۷۱۳-۱۴

♦ هزینه اشتراک یکساله مجلات عمومی (هشت شماره): ۳۰۰/۰۰۰ ریال
♦ هزینه اشتراک یکساله مجلات تخصصی (چهار شماره): ۲۰۰/۰۰۰ ریال

- بله بگویم اما فراموش نکنم.
 - نه بگویم اما هرگز نگویم.
 - قاطع باشم اما لجوج نباشم.
 - صریح باشم اما گستاخ نباشم.
 - به بچه ها بیاموزم که به دنیا آمده ایم تا قیمتی شویم، نه اینکه با هر قیمتی زندگی کنیم.
 - به بچه ها بیاموزم که با بخشش زندگی کنند تا سخاوتمند شوند.
 - به بچه ها یاد بدهم که علم بی عمل و ثروت بدون زحمت هیچ ارزشی ندارد.
 - بچه ها باید بدانند که اگر می خواهند بشریت را عوض کنند باید از خود شروع کنند.
 - باید به بچه ها بیاموزم که راه های طولانی را می توانند پیمایند اما قدم به قدم.
 - بچه ها باید بدانند که زندگی شان را با تغییر فکشان تغییر دهند.
 - به بچه ها یادآوری کنم که وقتی خدا هست هیچ دلیلی برای ناامیدی نیست.
 - به بچه ها یادآوری کنم که اگر بعد از هر پیروزی استقلال خود را حفظ کنند پیروزند.
 - به بچه ها یادآوری کنم که به جای لعنت فرستادن به تاریکی لاقط یک شمع روشن کنند.
 - به بچه ها بیاموزم که اگر می خواهند برنده باشند، «نمی توانم» را به «نه» می توانم تغییر دهند.
 - به بچه ها یادآوری کنم که «دیدن» هدیه ای الهی است و «چگونه دیدن» هنری انسانی.
 - به بچه ها بیاموزم که در زندگی به بزرگی چیزهایی که دارند راضی باشند تا کوچکی چیزهایی که ندارند آرامشان را به هم نریزد.
 - به بچه ها بیاموزم که برای شادمانه زیستن نعمت های شان را بشمارند نه محرومیت های شان را.
 - در راه معلمی چراغ باشم و در مرامم خاموشی نباشد.
 - برای دیگران آینه باشم و خود را دیدن در آینه نباشد.
 - به بچه ها بگویم که دوری از خدا حاصل دانش اندک و نزدیکی به خدا حاصل فزونی دانش است.
 - به بچه ها بیاموزم که در بازی زندگی، به جای آنکه جای «دیگری» را بگیرند، جای «خود» را پیدا کنند.
 - آینده بچه ها را از روی الگوی آینده خلق کنم نه از الگوی گذشته.
 - به بچه ها بیاموزم تفاوت «زنده بودن» را با «زندگی کردن».
- و در آخر اینکه به قول حضرت مولانا:
- اندرین ره می تراش و می خراش
تا دم آخر دمی فارغ مباش